

КЕЯТ НОЯП.

ЛЕНІН І СЕЛЯНСТВО.

Ленін належить до невеликого числа тих революційних проводирів, що стали на чолі пролетаріату і повели за собою не тільки його, але й широкі маси селянства. Всі, так звані, російські селянські проводирі з поміж різних народників та есерів, претендували на назвико селянських проводирів, але небагато з них селяне знали і ні один з них не мав такої величезної популярності серед селянських мас і нікого ті маси так не любили, як Ленін. Для селян Ленін був своїм, був людиною, до якої вони писали листи, а при великій скрутці посилали до нього "ходоків". Дуже вірили в Леніна, а ходокам наказували: "Кажі все, як є, а Ленін розсудить".

Пояснюється ця любов тим, що тов. Ленін прийняв ідею союзу пролетаріату й селянства ще дово до російської революції 1905—1906 рр. та вніс її поміж російських революціонерів саме в той час, коли на заході до неї ставилися негативно. Тов. Ленін уже тоді передбачливо визначив роль селянства в революції й її методи, за допомогою яких з селянства можна зробити вірного спільника для пролетаріату в революційній боротьбі.

Вести революційну боротьбу та будувати соціалізм було особливо важко в колишній царській Росії, бо робітників, що працювали по фабриках та заводах було всього 5 — 6 мільйонів, а відсталіх, темних селян, що працювали на невеличких клантиках землі старими дідівськими засобами, селян, відірваних від великих міст та боротьби робітничої класи, було аж 90 мільйонів.

Переважаючим населенням селянства та слабим розвитком капіталізму пояснюється те, що перші революціонери довгий час ставили в осередку революційного руху селянство, а не пролетаріат, думуючи, що Росія піде не по тому шляху пролетарської боротьби, який викликає розвиток капіталізму, а шляхом чисто-селянської революції, коли селянство об'єднане в громади, гратиме цілком самостійну роль. Це проповідували, так звані, народники — попередники соціал-демократів марксистів.

Про те, цей погляд був цілком помилковим. Дрібна буржуазія не здатна до самостійної організації, тривалої боротьби. Це дуже наочно й яскраво показали численні приклади селянських війн усіх країн і часів. На прикладах минулого ми бачимо, що селянство перемогало тільки тоді, коли ним керувала якась інша класа, використовуючи його в своїх интересах.

Крім того найвим було думати, що Росія буде винятком з загального правила і, наче

мали урядовці та помішники ("земства"), а не самі трудові селяне. Але тов. Ленін і після того борється за програму націоналізації землі, який мали здійснити селянські комітети. Тов. Ленін весь час працював над змединним питанням. Його праця "Аграрний програм у першій російській революції", "Аграрне питання в кінці XIX. віку", "Нові дані про закони розвитку капіталізму в хліборобстві" це — найкращий матеріал по аграрному питанню в світовій літературі.

Під час лютневої революції, тільки що повернувшись з за-

кордону, т. Ленін звертає велику увагу на тактику в земельному питанню й відразу висуває ідею негайного захоплення приватно-власницької землі селянством та організованого розподілу цієї землі через селянські земельні комітети, що разом з радами селянських депутатів відобрали величезну роль в Російській Революції. Через їх селяне ставили свої вимоги, що потім стали основою першого закону Радянської влади про землю. Вони-ж таки допомогли передати земельну реформу.

(Далі буде).

ЛЕНІН І НАЦІОНАЛЬНА СПРАВА.

Національна справа була завжди найбільшим та найширшим опоруванням та опоруванням працюючих мас буржуазією. Національний гніт поневолених народів колоніальних країн (тоб-то тих, що їх визискувало сильнішими) був для буржуазії додатковим засобом для поширення своєї торговельної території (землі) та одержання з пригноблених додаткових прибутків. На самій території капіталістичних країн національна нерівність була засобом розділу працюючих мас та нацькування одних робітників та селян проти других.

Пролетарський уряд з самого початку пішов під прапором — "Пролетарі всіх країн, єднайтеся!", під прапором міжнародного об'єднання всіх працюючих проти капіталу. Але ніякий інший справі не було стільки залучених та перекручених тумачень, як то було в справі національній. Кінець-кінець П. Інтернаціонал цілком зрадив пролетаріату в справі: він потяг у бік націоналізму (пращання буржуазії покрити собі другий народ) і тим підтримував буржуазію у світовій війні.

І тільки тов. Ленін кинув гасла проти імперіалістичної війни (тоб-то боротьби буржуазії між собою за право визиску інших земель) і дав дійсно правдиве розрішення національній справі. Ще до великої революції на конференції більшовицький Ленін провів революцію (постанову), що нею в останній пролетарській боротьбі національна справа мусить бути поставлена цілком ясно, що кожна національність має право на самоопреділення, аж до державного відокремлення. Одночасно, звичайно, не забуваючи про єдність і спільність інтересів пролетаріату всіх народів і про тісний зв'язок їх у боротьбі проти влад буржуазії.

Зокрема, треба підкреслити значення Леніна в вирішенні національної справи для України. Іменно Ленін ще до війни і за час війни підкреслював необхідність розв'язання для

ВІДОЗВА КОМПАРТІІ ПОЛЬЩІ.

НАСТУП НА КОМУНІСТИЧНУ СОЙМОВУ ФРАКЦІЮ! — ПОСОЛ ЛАНЬЦУЦІ УВ'ЯЗНЕНИЙ! — РОБІТНИКИ І СЕЛЯНЕ, ДО ГРИМКОГО ПРОТЕСТУ!

Товариші Робітники! Ось вам новий ганебний наступ на робітництво! Товариш Ланьцуків виданий соймом ув'язнений поліцією!

Одночасно пушено в рух усіх певольських сил проти тов. Круковського з очевидним наміром нап'ятувати його як зло-

чої пресі, ніщити вона зараз останню можливість легально проголосувати революційного слова.

Комуністичні послы в Польщі являються одиними оборонними робітничої класи, які стоять під охороною права негідності, котрих не можна

позбавити робітництвом одиних оборонців його інтересів. Це значить, що буржуазія приготувалася до пономного походу на всю робітничу класу. Буржуазія усуває з дороги вже завчасу найважливіші перешкоди, які ставлять опір її наступові. В коротці голодні маси робітництва впадуть жертвою нового наступу на їхне право до життя.

Робітники! Комуністична соймова фракція дала належну відповідь на це ганебне насильство. Промови товаришів Ланьцуківського й Скрипки, в яких нап'ятовано брехливість і терор правительств і капіталістів, відчудливі навіть послы правниці як соромний політичний. По прийнятті ганебного рішення соймом наша фракція опустила сядо засідань зі сідном "Інтернаціоналу" на устах.

Усі трудові маси мусять поперти протест своїх послы. Приняти без опору удар капіталістів на робітничу класу значало, що пролетаріат гне свою шню добровільно в армо капіталу. Приглядатися із заложеними руками, як послы, виславних робітничою класою до сойму для охорони її інтересів, ув'язнюють, було-б те саме, що захохта до буржуазії сховити пролетаріат за горло й душити його.

Робітники! Все, що живе в робітничій класі, мусить протестувати! Всі до гримкого протесту! Скайките робітничі віча по всіх фабриках! Говорити про ув'язнення робітничих послы, ухваляйте резолюції й висилайте їх до комуністичної соймової фракції!

Виходіть на вулицю на протестайні демонстрації, не дозволяйте на ув'язнення комуністичних робітничих послы, підніміть свій голос проти злочинного походу буржуазії на одиних заступників пролетаріату! Домагайтеся, щоб тов. посол Ланьцуків повернув до сойму!

Проженіть від себе зрадників пепесивів та НПП-істів. Не допустіть усіх любимців поліції до сядо, не дайте їм використувувати що нагоду, що комуністичних послы, цих борців за комунізм, замикається в тюрму.

Проч з людьми буржуазії, геть їх з пролетарських організації й заводів!

Проч з наслідствами буржуазії! Домагаймося увільнення товариша Ланьцуківського!

Хай живе робітничо-селянська влада!

Хай живе революція!

Центральний Комітет Компартії Польщі.

Варшава, 19. грудня 1924.

Віновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти".

Українська робітничая преса це ознака сили і свідомості робітництва. Памятайте про Пресовий Фонд і відновлення передплати!

Комуністичний посол до польського сойму Ланьцуків, арештований польською поліцією за згодою сойму.

чинця й видати судові, цим разом на основі кримінальних обвинувачень, і щоби цим самим оплогавити цілу комуністичну фракцію.

Проти українських комуністичних послы наспили тожде судові скарги й їх видача соймом являється справою найбільш актуальною. У вирішенні національної справи є засіб для нашой боротьби. Це допомагає партії пролетаріату іменно остькім, оскільки національне самоопреділення й розв'язання кожної національної культури сприяє об'єднанню всіх трудящих мас в боротьбі проти всесвітнього імперіалізму. Але в той самий час треба відмежуватися від всіх стремлень підунути під Ленінське вирішення національної справи яке-небудь протиставлення одної національності другій і якої-будь заміни її підминою боротьбою робітничою національною.

Після смерті т. Леніна нам, його учням і спадкоємцям, треба особливо дбати про чистоту науки Леніна. Думаємо Леніна в національній справі є лише частиною цілої системи (плану) думок Леніна про боротьбу за диктатуру пролетаріату. Відокремити національну рівноправність від усіх інших прав Комуністичного Інтернаціоналу, це значить зійти з комуністичного ґрунту на ґрунт націоналістичний.

З другого боку, провадити завжди програму Комуністичного Інтернаціоналу за вказівками Леніна, це значить провадити одночасно революційне пролетарське вирішення національної справи за прикладом і наукою Леніна.

Микола Скрипник.

самовільно ув'язнити й замкнути.

Коли наші послы виступили в Лодзі перед робітничими делегатами й перестерігали перед обманствами правительств і капіталістів, пепесивів, не будувати в силі видати їх поліції, старались заглушити їх слова своїм ревом і свистом. Але це все не вадить. З усіх комуністичних послы чують робітники й селяне боеві кличі й дізнаються про те, що їм треба робити, щоб вижити побідою. Комуністичні послы відкривають усі злочини правительств на білоруських та українських землях, здирають перед цілим світом маску з його лиця, та не дозволяють йому перевести в життя всі його злочинні наміри. Комуністичні послы стоять на перешкоді нікемним затіям правительств, капіталістів та льокалів з партії Юдів-зрадників. Йому кричить вся буржуазія за видачею судом, за ув'язненням і безчестенням наших послы.

Удар спрямований нею на комуністичну фракцію, є ударом для всієї робітничої класи! Зрадники робітничої класи — пепесиві, національна партія праці та інші інші, являються для буржуазії нетикальними, зате-ж комуністичних послы буржуазія ув'язнює, щоб

М. ІРЧАН

В БУРЯНАХ

Другий том спогадів з громадянської війни на Україні 1920 року.

(Продовження.)

— "Стоїмо під Кагарликом. Ворог не наступає. По глумим відомостям в містечку Поляків немає. Я вислав розвідку. Покищо не повернулася".

Вістка ця врадувала нас всіх. Звідомлення з інших відділків фронту говорять про загальний спокій.

На наше запитання, що робити з бригадиним обозом, начальний штабу дивізії сказав покищо залишити в селі Миронівці і ждати дальших наказів. Я і Караго, повинні розташуватися в попа, щоб легко нас знайти.

Сідаємо на повозку і вертаємо в село. (2 версты від станції). Але-ж яке було наше здивування, коли на шляху, близько станції, ми зустріли цілий наш обоз.

— Хто казав вивізнити з села? — питаємо. Хтось рушив і ми поїхали — відповідають обозники.

— Звертати назад в село! Півводи поволі починають повертатися. Але їх всіх 500 і справа не легка. Не ждемо на них, а жемемося далі. За нашою легкою повозкою скочує декілька Галичан-кішотчиків.

Чудовий український ранок. Той ранок який можна вписати до забуття. Не ми, а земля дихає свіжістю, молодістю, бунням. Геї! Яка ширинь! На ліво — зелене море, на право

задушливі гречки, скатерть збіра. Ех-ж життя життя! Женеш нас вперед і стриму немає, а де-ж кінець? Де беріг, край?

Побіжно і схвильовано розказую по дорозі своєю товаришів страшне оповідання полоненого. Оба лютимось і згадуємо вчорашній вечір. Як легко могли ми поїхати в політ! Бррр... Шастя, що скінчилося на перестраї. Все-ж таки, як люде можуть бути такими звірами? Хоч війна і кожна насильна смерть є тільки звірством, огидним збоченням людства. Але-ж — мучити живу людину, безборону, безпомічну, це просто жах.

Караго знає краще "культурних" польських панів, як я, бо він син білоруської нації, це більш безталантий, як наша. І на мой здивування відповідає спокійно.

— Чого дивується товаришу? Люде ті живуть ще "святю" інквізицією і вважають себе мессіями, одиними оборонцями цивілізації перед "вандалським" сходом. Сучасна війна з нами, в їх очах хрестоносний похід...

Повозка легко скочується з горбка в долину, проскакує, дерев'яний місток на потічку і ось село. Ось вже видко повістиво. Виспимось, бо цілу ніч ніхто ока не прижмує.

Втім — що за чорт!? Ось перед нами, на 50 кроків, показується відділ війська в англійських одностроях, французьких шоломах. Попереду невеликого росту, в кашкеті, мабуть командир.

— Поляки! — шепчу до Караго і шарпаю за рукав.

— Ні, Галичане — відповідає він спокійно. Знаю добре, що Галичане давно вже ходять обірані, а не такі виштантовані, як ці і мерщій доваю в кишеню таємні документи штабу.

— А "Галичане" підходять ближче. Все й рушниця направляють в нас. Глазую я назад — ані душі, окрім здивованих кінотчиків.

Повозка пристаюла.

— Поляки! — крикнув хтось за мною і в тій хвилі залопотіли кіські копита. Наші кінотчики вихром понеслися назад.

В мой голові блискавкою мигнула думка про муку, що чув я від полоненого податка.

"Галичане" вже й кричать щось співучим маузерским наріччям і розсіпаються в розстрілю.

Як дикий кіт скакую мигом з повозки і біжу назад. Караго, як вкопаний став, сказав: а-а-а — і його так й зловили.

А я біжу. Видаться лечу, такий легкий. І дивуюся, чому не стріляють? Краще, щоб вбили, як мають опіся мучити.

Але по правді мені дуже важко бігти. Одітий в довший плащ, поверх накинений ще й дощевий плащ без рукавів, а на ногах тяжкі військові чоботи. До всего того, мені треба бігти під гору, а обозу ще не видко.

Як-би так обоз — думаю швидко — змішаюся, утічу...

— І неваже це справді Поляки? — блискає сумнів. — Тут-же штаб дивізії, це-ж полоса, 35 версты за фронтом!

Задиханий добігаю до дерев'яного мостика на потічку і в тій хвилі чую, що хтось зараз-же за мною біжить.

— Стуй!... сине!

Оглядаюся. На два кроки від мене, у французькому шоломі червоному, спітнілий, кирпатий легіонер.

Святий, а в кишені, окрім таємних документів, нема нічого.

В одну мить він буде біля мене. Бистро кидав очима довкола. Ніякої надії. Кризь плоти з кільчастого дроту — вітки годі.

Кирпатий мауэр схвачує мене за обшивку і сичить:

— "Стуй кабане, бо..."

А в мене блиснуло:

— Не смерть, а муки... муки...

По інерції кидуюся в бік і стрімголов лечу 4 метри з містка в потік. В руках легіонера залишився тільки мій дощевий плащ без рукавів (пелерина).

Потік не глибокий, за це повний болота. Але на стільки ще памятаю, що доки виринув з води, всунув в намул всі документи. Задираю голову і дивуюся на місток. Легіонер міряє в мене з рушниці і кричить:

— "Стуй, бо стшелям!"

Але не стою. Відрухово витягаю ноги з болота і з задертою на ворога головою посуваюся потоком далі і далі. (Як-би в мене був в той час револьвер, я без сумніву був-би впакував собі кулю в голову, бо надії на врятування не було ніякої).

Легіонер все ще стоїть на мості (я від нього заледво кілька метрів), примірюється в мене, кричить, грозить і дивно! — не стріляє. І в цей гарячковий момент, на порозі життя і смерті відразу вгаду, чому він не вбиває мене. Не хоче пошлити обоз, який ще не з'їхав з гори і на вистріль міг-би утїкти.

(Далі буде).

Товариші! Відновляйте передплату одной робітничої газети "Укр. Роб. Вістей!"

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАН **КАРПАТСЬКА НІЧ** що недавно вийшла з друку? Якщо немає її в вас, або ви її знаєте, то пошарайтеся купити, а буде мати корисну книжку в хаті. Не втрачайте її цінності навіть тоді, як ви перешлете її. Це добра повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаете, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перевертаете до кінця. Письменик М. Ірчан сам пережив війну і вінно описує всі ті страшні події в старому армі. Читачи "Карпатської ніч" ви рівночасно багато вчитесь і то в найбільш прибутливій спосіб, бо ця книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, оздоблена з артистичним малюнком в двох кольорах. КУПИТЬ, А НИКОЛИ НЕ ПОЖАЛІТЕ! РОЗПОСЛЮЮТЬ Я ТЕ СКРИЗЬ ЦЮ КНИЖКУ. Висилаються книжки за попередним надісланним грошей. ЦЕНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ. Замовлення з гришми посилати на таку адресу: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.